

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.



ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. . . . I kor. Egy óra. . . I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvasó szerkesztő:
REGEDŐS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 48. szám.

Szent Mihály lován.

Debreczen, szeptember 7.

Az őszi eső és az őszi szél, mely odakünn az utcát, házfalakat veri, temető ének. Nemcsak a nyarat temeti, hanem azt a nagybeteg is, mely a nyárra kurára vonult és most, hogy itt az ősz, még halálos betegben jön vissza.

A koalíciónak nem használt a nyári üdülés. Nem használt se Karlsbad, se Klopódia. Kossuth gyenge gyomra és kinzó csúza, Wekerle rusztikus vére, nem jönnek úgy vissza, hogy csodát tudjanak csinálni, hogy ki tudja kurálni ennek az országnak a mostani nagy politikai nyavalyáját.

Szent Mihály lován fekszik már régen a koalíció és aki Szent Mihály lován nyargal, az nem szokott visszatérni az életbe. Senki sem talált ki a nyáron semmi olyan pasztillát, mely a haldoklót föltámasztaná. Mert ha kitalált volna, már rég reklamirozná. Semminek sem csapnak olyan jó reklámot az „elfogulatlan” pártlapok, mint a politikai életesszenciáknak és csodabalsamoknak.

Van ugyan egy ilyen minden kint elosztatónak hirdetett kenőcs Wekerlének, ezt kuruzsolja már hónapok óta,

ezt akarja mindenáron felhasználni. Csakhogy senki sem hisz ebben a beléndekes és szerezcsikás csodában, melyet a politikai patikában úgy hívnak, hogy fuzió? . . .

Semmi az már! Szent Mihály lován nyargal már a koalíció és olyan pokoli muzsika harsog körülötte, amelyet csak a fekete reakció tud magából feltámasztani. A koalíció szépen hal meg. A maga fekete gyermekének, a klerikalizmusnak fekete virágai fogják eltemetni.

A koalíció, mely mindent elpusztított, amit eddig nemzeti ideálként őriztünk, melynek létezése a láncolatossá bomlás folyamata volt: csak egyet, „alkotott” valaminek mégis életet adott, ami tud fogja élni ezt a pusztuló bűnhalmazatot: és ez egy még nagyobb bűn, a klerikalizmus! Az a sötét tévelygés, amely a hitélet csendes, tiszta területére lopva be a politikát, az a fekete szándék, amely a templomi jelvények mögül szórja veszedelmes tüzsóvíait az országra: a klerikalizmus, a koalíciónak köszönheti megerősödését, életbenmaradását és most már a maga lábán járó erejét.

A koalíció Szent Mihály lován lovagol immár, de a klerikalizmus fekete virágai borítják el tetemeit. Semmiféle más politikai rendszer alatt nem hatal-

masodhatott volna el így az országon a vallás örve alatt pusztító fekete metely. Darabontok, burglakajok, vasasnémetek ülhettek volna a hatalom helyén, egyik szerzet sem nézte volna el azt a merényletet, hogy egy ország kulturális fejlődése elé mint akarják visszalopni egyesek a középkor sötétségét.

A koalíció alatt ez is ránk csapott. Országosan szervezkedett, harcolt és hódított a klerikalizmus, amely a koalíció anarchiájában verődött harcra táborra. Azelőtt a liberálizmus fénye mindannyiszor visszakergette boszorkánybarlangjaikba a fekete politikai denevéreket. Ma már nem áll utjukba senki.

Ezt a romlást a koalíció siettetette és a klerikalizmus ezért méltán hinti fekete virágait a vesztőhelyre menő koalíció elé.

Kossuth Ferenc állapota. Budapesti tudósítónk táviratozza: Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter állapotában a mai nap folyamán kedvező változás nem állott be. A miniszter kezelőorvosának, Müller Kálmán dr.-nak tanácsára ágyban maradt s valószínű, hogy Kossuth, kiujult kellemetlen izületi csúza folytán még több napig fog az ágyban maradni. A minisztert számos képviselőn kívül ma fölkereste Márffy Albin államtitkár és Fülep Kálmán polgármester és sajnálkozásukat fejezték ki a beteg miniszter előtt.

A bizonyíték.

Auteuili parkjának fái közt lázasan jár fel s alá Jean gróf az éjszaka mély sötétségében.

— Most már elég volt! . . . Meg akarom tudni a valóságot! . . . Bizonyíték kell nekem! . . . — szólt fennhangon önmagához.

— Ugy van, bizonyíték kell nekem! . . . Inkább elviselek mindent, mint ezt a bizonytalanságot! . . . Már elviselhetetlenül gyötör! . . . A kétség, még ha nem is zárja is ki a reményt, borzasztóbb, mint a megsemmisítő valóság! . . . Meg kell szereznem a bizonyítékot! . . .

Több névtelen levél értesítette már arról, hogy valahányszor távol van Páristól, egy férfi éjfél tájban belopódzik parkjába és a terraszra nyíló ablakon át bemegy feleségének hálószobájába. Eleinte nem hitt ebben az örült rágalmában. Hogyan? Felesége, az ő szende, odaadó Renéeje, ki szemmel láthatólag épp oly szerelmmel csüng rajta, mint az első napon, hogy ez a szelid asszony nem volna más ügyes komédiánsnőnél? O, kit a legtisztábbnak, legszemérmesebbnek, legártatlanabbnak tartott a szüzek között, s a kit a tiszteletre legméltóbb

hitvesnek hitt, benne kellene megcsalódnia? O szentségteleniténé meg azt a szobát, annyiszor s ahol oly megindítóan esküdött neki örök szerelmet és hűséget? S ugyanazokat a fogadalmakat, ugyanazokat a gyöngédségeket most másvalakire pazarolná? Lehetetlenség, alávaló rágalom az, mert el-lene mond egész valója! Egyébként valamennyi levél egy nőtől származik. Bizonyosság reá a kézírása. Ily alávalóságot, ily gyávaságot csak olyan nő követhet el, aki feltékenyen nézi egy másik nő boldogságát. Ugy van, tudni is véli, ki az, ki e levelekkel akar megtorolni egy megalázó visszautasítást. . . . És a kétség, lassan bar, de annál biztosabban, mégis elvégezte művét. A mérge cseppenként szivárgott vérébe. . . . De ha mégis igaz volna? Ha a felesége csakugyan megcsalná? Nem valószínű, sőt határozottan lehetetlen. De ha a gyanu már bevette magát a szerető szivbe, az ész okai elvesztik minden erejüket, ha még oly ész szerűek is. Nem képesek elűzni a kétséget, azt csak egy tény, egy kézzelfogható bizonyíték rombolhatja le.

S erre a bizonyítékra vár a gróf ebben a pillanatban.

Reggelre kelve, elbucszott a feleségtől s azt mondta neki, hogy sürgős és nagyon fontos ügy miatt kénytelen elutazni

Párisból és néhány napig birtokain kell tartózkodnia. Felesége sirt, midőn elbucszott egymástól, Vajjon szomorúságot jelentettek-e könnyei vagy örömet, arra a gondolatra, hogy zavartalanul látogathatja meg kedvese? . . . Oh, mily szörnyű, szivszaggató kétség. . . .

Elment, az egész napot barátainál töltötte és estszálltakor parkjába surrant. Egy cserje mögé bujva, szemmel tartja feleségének hálószobáját. Látja, hogy bent világosságot gyújtottak. Aztán kinyitják az ablakot, és felesége mervezen kihajol rajta. Aztán visszavonul, hogy levetkőzzék. Eloltotta a lámpát, aztán újra megteleenik fehér éjjeli ruhában, leomló hajjal. Összekulcsolja kezét. Kiért imádkozik? . . . Távollevő uráért, vagy a szeretőjéért, akit vár? Azután ismét eltűnik, a nélkül, hogy bezárná az ablakot.

Mit tehet most? Valószínűleg vár, míg megérkezik. Talán az ölekezésről, a tiltott gyümölcsről álmodozik, melyért eped. . . Mert máskülönbben miért is hagyta volna társa az ablakot, ő, ki oly félnék volt, hogy mindig töltött revolvert tartott az éjjeli asztalján? Eanek a körülménynek mostan egyszerre roppant fontosságot tulajdonít. Arra nem is gondol, hogy augusztus dereka van s a hőség elviselhetetlen és ő maga is

„KOBRAK”

„cipői kényelmesek, tartósak, elegánsak a viseletben. Iskola cipői a legjobbak

Kizárólagos raktár:

Debreczenben, Piac-u. 42

A jog- és pénzügyi bizottság.

Közgyűlési ügyek.

Egy szabályrendelet sorsa.

Az őszi a városi közigazgatásban is az új, a fokozott munka megkezdését jelenti. A nyári pihenés után a törvényhatósági bizottság tagjai is újult erővel látnak hozzá felelősségteljes munkájukhoz, amelyhez Debreczennek az előhaladása van köve.

Az első őszi közgyűlésre, melyet e hó végén tart meg a törvényhatósági bizottság, ma indultak meg a szakbizottságokban az előkészületek. A jog- és pénzügyi bizottság, a városi közigazgatásnak eme egyik legfontosabb és kiválóított erőkből álló szerve a mai nappal megkezdte nehéz és kétségtelenül terhes munkáját.

A jog- és pénzügyi bizottság, mely a közgyűlés elé kerülő ügyeket a legalaposabban és minden részletében átanulmányozza és javaslattal látja el, valójában alig-alig méltányolható munkát végez. E bizottság tagjai ugyszólván benne élnek a közigazgatásban, időt és áldozatot nem kímélve robotolnak a bizottság állandó jellegű ülésein, melyek állandó jellegűek azért, mert hisz hetenként igen gyakran két, sőt három fél napot is elvonnak a bizottság tagjaitól. Önzetlenül, csupán a város iránt való szeretetből és mindenkor lankadatlan munkakedvvel dolgozik az a bizottság, melynek munkája az új éra óta a legteljesebb mértékben produktív, de emellett éppen annyira átgondolt és lelkiismeretes volt.

igy alszik el minden este... Nem, nem, a szeretőjét várja!...

A szeretőjét? Ugyan ki lehet az? Ez a kérdés e pillanatban jobban érdekli, mint a vágy, hogy megtudja, megcsalja-e a felesége. Ki a vetélytársa? Valószínűleg barátainak egyike, kinek sikerült bevallani szerelmét a feleségének. Oh, ha csak már jönne, ha csak már jönne!... És önkénytelenül kihuzza botjából a tört, mintha megakarna győződni, hogy elég könnyen jár benne.

De az órák telnek és senki sem jön. Éjfelet üt. Türelmét veszíti. Még ma éjjel meg kell tudnia az igazságot!... Nem várhat tovább!

Ekkor hirtelen egy gondolata támadt. Majd megszerzi ő a kétségtelen bizonyítékot, még pedig azonnal... A borult ég kedvez tervének: képzelni sem lehet sötétebb éjszakát: tisztára lehetetlen megkülönböztetni két embert egymástól. Gyorsan a terraszra oszon... Most az ablakhoz érkezett... Látja a fehér alakot, mely az ágyon pihen... Renée alszik... Halkan köhög egyet, hogy felébressze... Azt fogja hinni, hogy a kedvese jön és a nevén fogja szólítani... Végre kezében lesz a bizonyíték... Szíve a szétpattanásig vér...

— En vagyok, Renée! — mondja halkan, elváltoztatott hangon.
Renée felébred... Ő pedig igyekszik felfogni hallásával azt a nevet, melyet ajka suttogni fog... De csak megrémült kiáltását hallja... Egy lövés dördül el... s a gróf halálosan megsebesülve összeroskad...

Gabriel Faure.

Most, a jogügyi bizottság őszi munkaidényének megkezdésekor lehetetlen elismeréssel meg nem emlékezni eme bizottság tagjairól, akik oly önzetlenül és lelkesedéssel szolgálják a város érdekeit.

*

A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésének tárgysorozatán csupa kisebb jelentőségű ügy szerepelt, melyekkel rövid idő alatt végzett a bizottság.

Az ülésről a következő tudósítás ad számot:

Az ülésen Varga Elemér dr. tanácsnok elnökölt. Jelen voltak Freund Jenő dr., Kernhoffer József, Fejér Ferenc dr., ifj. Schwartz Vilmos, Csanak József, Roncsik Lajos, Dóczy Emil dr., Magoss György dr., Szilágyi Imre és Tóth Emil dr. jegyző.

Az ülés első tárgya a főmérnök jelentése volt a dűloutak kijelöléséről. Ez már évek óta folyik, de még nem készültek el a munkával. Minthogy azonban most folynak a kataszteri felmérési munkálatok is, a dűloutak kijelölését sürgősen el kell végezni, különben a városra kár hárul, mert a kataszteri felméréseknél a területeket úgy veszik, ahogy találják. A dűloutak kimérésére 9200 korona kell. Ez összeget a dűlouti alapból javasolja a főszámvevő fedezni, amihez a bizottság hozzájárult.

Sümei Ferenc és társai ajánlatot tettek a városnak, hogy a Csapó utca 9. számú és a mellette levő Degenfeld téri házat vegyék meg, mivel a Csapó utca kiszélesítésénél ugyanis szükség lesz ezen telkekre. A két házért 330 ezer koronát kérnek. A mérnöki hivatal a két házat 49 ezer koronára becsülte. A jog és pénzügyi bizottság egyhangulag úgy határozott, hogy mivel az ajánlatot a horribilis ár miatt komolyan nem tekinti, a megvételt nem javasolja a közgyűlésnek.

Fejér Ferenc dr. közbevetéssel megkérdi Magoss György dr. főügyésztől, hogy mi van az érték emelkedési illetékről szóló szabályrendelettel.

Magoss György dr. érdeklődött a szabályrendelet sorsa felől. A pénzügyi és az igazságügyminisztériumban nincs elvi kifogás a szabályrendelet ellen. Az ügy még a belügyminisztériumban fekszik.

Ozv. Kiss Jánosné megvételtre ajánlotta fel a Hadházi-ut mentén fekvő két katasztrális hold területű majorsági földjét 15 ezer koronáért. A gazdasági bizottság 10 ezer koronára becsüli a földet, ily összegért javasolja megvenni, arra való tekintettel, hogy a szomszédságában városi tulajdonban levő földek fekszenek.

A jogügyi bizottság megbizta a mérnöki hivatalt, hogy a földet becsülje meg.

Fazekas Sándor ajánlatot tett, hogy a Nyugoti-utca 47-ik számú ház szomszédságában levő s a város tulajdonát képező József kir. herceg-utcai beépítetlen telekből 34 68 négyszögöl területet megvásárol a várostól négyszögölenként 66 koronáért. A jogügyi bizottság az ajánlatot elfogadta.

A második gazdasági ismétlő iskola vezetősége arra kéri a várost, hogy az ismétlő iskola 33 holdnyi területéhez még 13 holdat csatoljon a város. A bizottság a kérelem teljesítését javasolja.

Rácz Gyula tócskerti lakos telkéből felajánlotta a városnak egy részt négyszögölenként 8 koronáért utcanyitás céljaira. A jogügyi bizottság az ajánlatot elutasítani javasolja.

Az ülés négy óra után ért véget.

A hosszú haldoklás.

A trónörökös lapja a helyzetről.

A politikai válság érdekességel.

A politikai helyzetet ma a választójog és a bankkérdés uralja. Mindkettőnek előbbrevitele, illetve megoldása a legnagyobb nehézségekbe ütközik. Ugyanis mindkét kérdésben a legnagyobb ellentétek merültek fel a pártok között, sőt még a kormány kebelében is. A 67-esek nem követelik az önálló bankot, de ragaszkodnak a pluralishoz, a függetlenségi követelik a bankot és nem járulnak hozzá Andrassy választó reformjához, hanem az egyenlő választójogot akarják megvalósítani. A 67-esek, valamint a 48-asok egy része beleegyezik abba, hogy a bankkérdés kicsatoltassék és mindenekelőtt a választójogi reform alkottassék meg. A tekintélyes számú bankcsoport semmi áron sem engedi meg a bankkérdés elejtését és mindenekelőtt ennek elintézését követeli. Látnivaló, hogy az ellentétek kiegyenlítése csaknem lehetetlennek látszik. Innen van az, hogy mindenki új választásokra, vagy pedig valamelyes parlamentkivüli rezsimre gondol.

A trónörökös lapja a helyzetről.

Bécs, szeptember 7. A trónörököshöz közel álló politikai körök lapja, a Vaterland mai számában a következő cikket közli:

A függetlenségi párti kormány alakításra való remények teljesen hajótörést szenvedtek. A függetlenségi párt vezetési már tudják, hogy az uralkodó mitsem akar tudni egy tiszta függetlenségi párti rezsimről és ragaszkodik ahhoz, hogy a 67-es elemeket a kormányzásból nem szabad kiszorítani. Ennek következtében a helyzet egyszerűbb lett, azt a tervet, hogy a Wekerle-kabinetet függetlenségi kabinettel pótolják, elejtették és most már csak arról lehet szó, hogy vajjon a koalíció hajlandó-e a paktumbeli köteletségéhez képest a választói reformot megcsinálni vagy sem. Ha a függetlenségi párt többsége a Justh és Holló-csoport nagyon is átlátszó intrika játékát meghiusítja és a paktum végrehajtását ilyen módon lehetővé teszi, akkor a koalíció megmarad és a Wekerle-kabinet fogja a választói reformot megcsinálni, esetleg a választásokat is végrehajtani. Ha azonban a Justh-Holló-csoport játéka győzelmes lesz, akkor Magyarországon az experimentumok mezejére fognak lépni és a pártokon és parlamenten kívül álló politikusokból alakítandó kabinet fog kinevezeteni, amelynek egyedüli feladata a paktum utolsó pontjának a választói reformnak megalkotása és az új választások végrehajtása lesz. Így valószínű, hogy mindeneképpen csupán ideiglenes megoldással fog végződni a magyar válság, ez az ideiglenes megoldás azonban igen gyorsan fog megtörténni, mert az idő rövid. Ama nagy probléma, hogy vajjon a 67-es vagy 48-es eivék lesznek győztesek, csak akkor fog eldőlni, ha az új általános választói jog alapján alakított képviselőház létrejön.

A legkitünőbb Portland és Roman cement kartelen kívüli Mész, Kőszén és Kovács-szén, mindenféle száraza Tüzifa kizárólag nagyban legolcsóbbban beszerezhető

Pollák Zsigmond

— kereskedelmi ügynök által —
Placz-utca 79. — Telefon 441

Budapest Gyula ház... zett. Délelőtt... gatta a képv... látogatta Ko... nisztert, aki... még délután... Wekerle... reggel Budap... rákövetkező... tan: es lesz.

Budapest hét közepén, miniszteri t... Andrassy Gy... csütörtökön... hogy Kossu... betagságéből... közös költség... valószínű, h... felszínre fog

A dorc... és a...

Küldöttség

Mint is... tolikus hitk... jóváhagyását... hogy ez évi... Gergely-napt... likusokkal e... napokat. En... tokába jutni... kus hitközsé... és ezenkívül... érdekében... 1868. óta kü... Az ako... nyelv bizott... ülésén a haz... lentős határo... Farkas Gyö... küldöttséget... munkácsi g... fölkéri, h... a munkácsi... nyiben pedig... kor támogaso... községek ezi... budapesti hi... ményére. Sz... üdvözlő távi... rozatról Firo... és Szabó Je... sürgönyök s...

Végreh...

rozza a... indítását... döttség... Addig is... vánítását

Méltóságos

Mai n... ülésünkbe

Valódi hazai

Kossuth és Justh.

Budapesti tudósítónk táviratozza: *Justh Gyula* házelnök ma reggel Budapestre érkezett. Délelőtt több képviselő látogatását fogadta a képviselőházban. Egy óraker meg látogatta *Kossuth Ferenc* kereskedelmi minisztert, akivel hosszasan tárgyalt. *Justh* még délután visszautazik Tornyára.

Wekerle Sándor miniszterelnök 8 ikán reggel Budapestre utazik. Valószínű, hogy a rákövetkező napok valamelyikén minisztertanács lesz.

Minisztertanács.

Budapesti tudósítónk táviratozza: E hét közepén, pénteken délelőtt lesz az első miniszteri tanácskozás a képviselőházban. *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter már esütörtökön érkezik a fővárosba s valószínű, hogy *Kossuth Ferenc* is fölgögyul addig betegségéből. A minisztertanács kizárólag a közös költségvetés tárgyalására ül össze, de valószínű, hogy a belső politikai kérdések is felszínre fognak kerülni.

A dorogi görög katolikusok és a naptár-egyesítés.**Küldöttség a munkácsi püspökhöz.**

Mint ismeretes, a budapesti görög katolikus hitközség megnyerte V. Pius pápa jóváhagyását a naptár egyesítéshez, vagyis: hogy ez évi szeptember elsejétől kezdve a Gergely-naptár szerint, tehát a római katolikusokkal egyidőben tartsa meg az ünnepnapokat. Ennek a kedvezménynek akar birtokába jutni a *hajdudorogi görög katolikus hitközség* is, amely a naptár-egyesítés és ezenkívül a magyar liturgia behozatala érdekében már több mint négy évtizede, 1838. óta küzd.

Az akció ellen a dorogi magyar oltárnyelv bizottság áll, amely tegnap tartott ülésén a hazafias eszme érdekében igen jelentős határozatot hozott. Az ülésen, melyen *Farkas Győző* elnökölt, kimondták, hogy küldöttséget menesztenek *Firczák Gyula* munkácsi görög katolikus püspökhöz és fölkérik, hogy hozassa be a Gergely-naptárt a munkácsi egyházmegye területén, amennyiben pedig ez nem volna módjában, akkor támogassa a magyar oltárnyelvű hitközségek eszírnyu támogatását, — utalva a budapesti hitközségnek már elnyert kedvezményére. *Szabó Klemén* főbíró indítványára üdvözlő táviratban értesítették erről a határozatról *Firczák Gyula* munkácsi püspököt és *Szabó Jenő* főrendiházi tagot. Az üdvözlő sürgönyök szövege ez:

Firczák Gyula püspök ur
Önagyméltóságának
Ungvár.

Végrehajtó bizottsági ülésünk elhatározta a naptár-egyesítési mozgalom megindítását, e célból elnökletem alatt küldöttség fog menni Nagyméltóságodhoz. Addig is fogadja fiui szeretetünk nyilváníását

Farkas Győző
elnök.

Méltóságos *Szabó Jenő* ur főrendiházi tag
Budapest.

Mai napon tartott végrehajtó bizottsági ülésünkben elhatároztuk, hogy a naptári

egyesítése a munkácsi egyházmegyére is kiterjesztessék, e célból elnökletem alatt egy nagyobb küldöttség megy Püspök ur Excellenciájához. Titeket pedig az elért eredményért a legmelegebben üdvözlünk.

Farkas Győző
elnök.

Az ülésen kegyelettel emlékeztek meg *Farkas Pál* volt elnök elhunytáról és új elnökül *Farkas Győzőt* választották, továbbá kiegészítették a bizottságot *Küzmös László*, *Barna György*, *Gurbán István* tagokkal; jegyzők *Kovács István dr.* és *Révész György* lettek.

Ingyen kapja minden előfizető a decemberben megjelenő 340 oldalra terjedő, Debreczen és Hajdúvármegye című tartalmazó „Debreczeni Független Ujság” Képes Naptárát.

Betegség elől a halálba.**Egy aggastyán öngyilkossága.**

Egy hetvenöt éves, őszhajú aggastyán dobta el ma magát az életet, mert egyrészt nem bírta a reá nehezede betegség súlyát elviselni, másrészt pedig, mert meguntta azt az életet, amely a beteg embernek már valóságos kálvária. *Boros Mártonnak* hívják az öngyilkost, aki a városnak érdemes polgára volt s az a tragédia, amely most a Széchenyi-utca 41. számú lakáson lejátszódott, őszinte részvétet keltett abban a körben, ahol a derék öreg urat jól ismerték és tisztelték. A mélyen megrázó tragikus öngyilkosságról, amely az egész családot gyászba borította, tudósítónk a következőket jelenti:

Debreczenben, a Széchenyi-utca 41. szám alatt lakott *Boros Márton* 75 éves háztulajdonos családjával együtt.

Az öreg ur, aki valamikor szerepet is játszott a társadalmi életben, már régen visszavonult és családjá körében, csöndben élte le napjait.

Az elmúlt héten szélütés érte *Boros Márton* t, aki azóta lábára megbénult. Ez nagyon elkésérítette az öreg urat, mert kedvenc séta utjait nem tudta megtenni. Feleségének s a család tagjainak több ízben panaszkodott, hogy így betegen nem ér már az élet semmit sem s még tegnap is említette, hogy inkább a halált kívánja, mintsem, hogy ő így élje le azt a pár napot, amely még öregségének hátralévő idejéből hátra van.

Felesége, aki gondos ápolásban részesítette, mindig kérlette férjét, hogy vesse el ezeket a sötét gondolatokat s biztatta, hogy rövid idő múltán majd csak meg fog gyógyulni. *Boros Márton* látszólag meg is nyugodott ebben, azonban a halál gondolata még sem hagyta el.

Ma reggel visszavonult szobájába s a karosszékében maga elé mélyedt. Később odament könyvszekrényéhez, kivett egy régi, ódon pisztolyt.

Homlokához szoritotta a revolvert, a fegyver eldurant s a szerencsétlen embernek koponyáját a golyó keresztülfurta. A lövés zajára rémülten futottak be a szobába a hozzátartozók, orvost hívtak, segí-

teni azonban már nem tudtak, mert *Boros Márton* egy perc múlán már *kiszenvedett*.

Az öngyilkosságról értesítették a rendőrséget. A helyszínen megjelent orosz fogalmazó, de persze már ki nem hallgathatta az öreg urat, mert már akkor halott volt.

Az éjszaki sarkon.**Peary Róbert nagy sikere.****Cook az új fölfedezésről.**

Amikor *Cook* mester nyugodtan csókolta meg az üdvözlésére sietett kopenhágai fehér ruhás szüzek homlokát, nem is sejtette, hogy néhány óra múlva jelentkezni fog valaki, aki azt mondja, hogy ő is megjárta az északi sarkot.

Ez a valaki *Peary Róbert*, szintén amerikai sarkutazó. *Peary* ebben a pillanatban *St. Holmesben* (Uj Funland) van és Európába készül. Onnan telegrafálta, hogy *kitűzte az északi sarkra az amerikai csillagos lobogót*. *Peary* ak *Indian Harbourból* *Ray* fokon át a new-yorki *Times*hez intézett távirata szerint az északi sarkot április 6-án érte el.

Peary sikere.

London, szeptember 7. *Peary* elutazása előtt hír szerint a következőket mondta:

— Ha csak egy kis szerencsém is lesz barátaim Newyorkban számíthatnak rá, hogy utolsó előnyomulásomat jövő télen fogom keresztülvinni. Ha a sarkot 1908—9. télen elérhetném, akkor körülbelül augusztus 18-ika és szeptember 15-ike közt hallani fognak diadalomról.

Amerikában azt hiszik, hogy *Peary* a sarkot a nyár elején fedezte fel.

St. Johns, szeptember 7. *Bartlett* kapitánytól, aki *Peary* Roosevelt hajóját kormányozza és amely hajó jelenleg *Chateaubay* (Labrador) felé utban van, az a jelentés érkezett, hogy *Peary* *Cock*nak semmi féle nyomát nem találta.

Páris, szeptember 7. *Peary* a Havas-ügnökséghez küldött táviratában megerősíti, hogy az északi sarkon az amerikai csillagos lobogót *kitűzte*.

Peary utja.

Newyork, szeptember 7. *Peary* már múlt év július 1-én elő akart nyomulni az északi sarkra, de még 25.000 dollárra volt szüksége, melynek a megszerzése miatt utazását el kellett halasztania és csak 1908. július 17-én indulhatott. A *Roosevelt*-hajót, melyen legutolsó sarki utjára elindult, gyökerez javításoknak vetették alá és teljesen átalakították. A hajó kapitányaként éppugy mint 1905-ben *Róbert A. Bartlett* szerepelt Ujfundlandból, főmérnöke pedig ismét *Georg Bardwell*. A többi erők amerikaiak. Különös gondot fordítottak az élelmezésre és csak igen nagy táperezű élelmiszereket vettek fel a hajó fedélzetére. A „*Roosevelt*” hajó Ujfundlandból a *Davis*-uton *Ktahba* ment, hol *Peary* nejét szerencsés megérkezéséről maga értesítette.

Cook dr. nyilatkozata.

Kopenhága, szeptember 8. A Politiken című ujság tegnap estebédet adott, amelyre

Valódi angol és hazai gyártmányu gyapjuszövet

különlegességek óriási választékban megérkeztek
WEISZ ADOLF posztó és gyapjuszövet kereskedésében,
DEBRECZEN, Kossuth u. 1. — Szigorú szabott árak.

dr. Cook és a jelenleg itt időző hírlapírók voltak hivatalosak. Midőn Cookot a legújabb táviratokról értesítették, a következőket jelentette ki:

Nem vagyok abban a helyzetben, hogy megítélhessem, vajjon a Ray-fokról küldött távirat valódi e vagy nem. De, ha igaz, nagyon örülök. Peary ebben az esetben az északi sarkot egész más uton érte volna el. Ez mindkettőnkre nézve nagyon megtisztelő.

Ingyen kapja minden előfizető a decemberben megjelenő 340 oldalra terjedő, Debreczen és Hajdúvármegye czimátartalmazó „Debreczeni Független Újság” Képes Naptárát.

A világítási vállalat költségvetése.

Hatvannégyezer korona haszon.

Körner Adolf tanácsnok, világítási bizottság elnöke és Debreczeni Jenő, a világítási vállalat igazgatója most terjesztette elő a világítási vállalatnak 1910. évre szóló költségvetését. A költségvetést a legszigorubb realitás jellemzi, úgy, hogy az előirányzott 64 ezer korona haszon az üzleti év lezárásakor csak több, de kevesebb nem lehet.

A vállalat gáztermékben 2040 000 köbméter termelést irányzott elő, míg villamos áramban 710 000 kilowatt mennyiséget.

A kiadások a légszuszgyárnál 422 920 koronában vannak kontemplálva, mely így oszlik meg az egyes tételek szerint: anyag és munkabér: 298.810 korona, gázfentartás: 48.000 korona, utcavilágítás; 25.000 korona, fuvartartás: 4500 korona, személyzet fizetése: 17.360 korona, általános kiadások 42.500 korona, százalékos eredmények: 5000 korona, behajthatatlan követelések: 500 korona, Kamatteher: 27.000 korona.

A bevételek összege: 487.140 koronában van előirányozva, mely összeg így oszlik meg: légszuszgyár: 345.640 korona, mellék termékek: 139.900 korona.

Igy tehát 64 220 korona felesleg mutatkozik, mint az előirányzott üzleti haszon.

A villamos telep kiadása 220 550 korona, bevétele 217.750 korona, így tehát a villamos üzemnél még 2800 korona deficit mutatkozik.

A vállalat feleslegéből a közgyűlés határozata értelmében 50 ezer koronát a házi pénztárba kell befizetni, míg a megmaradt összeget új befektetésekre fordítja a vállalat.

A költségvetésbe fel van véve 27 ezer korona kamatteher a gázgyár kibővítésére felvett 490 ezer korona folyó számla kölcsönre.

A költségvetést legközelebb a jog- és pénzügyi bizottság elé terjesztik.

Irodalom.

Szociálizmus. A Szociálizmus című, Kunfi Zsigmond dr. kitűnő szerkesztésében megjelenő folyóirat szeptemberi száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Antal Sándor: A svéd sztrájk okai és határai. Böhm Vilmos: Szakszervezeti járulékokról. Tarozai Lajos: A szeminaryumi oktatás. Varga Jenő: Harcos katolicizmus. Bresztovszky Ernő: Munkásháztartások. Szemle: Elméleti szociálizmus (Garami E., Bolgár E.) Közgazdaság (Ipolyi J.) Szociálpolitika (Kunfi Zs., dr. Bród M., Varga J.) Szövetkezeti mozgalom (Peidl Gy.) Kultura — alkultura (Lovas S., dr. Schatz R.) Természet-

tudomány (Paál F.) A Szociálizmus előfizetési ára negyedévre 1 korona 50 fillér. Megrendelhető a kiadóhivatalban: Budapest, VII. Nyár-utca 1. szám.

A déli sark.

*

Ha Cook dr. ur azt hiszi, hogy ő is valaki, hát nagyon csalódik. Neki könnyű volt felfedezni az északi sarkot. Tudta, hogy merre menjen. Mindig ment északra a sarkcsillag után. Egyszer csak ott volt. De nekem sokkal nehezebb volt a dolgom a déli sarkkal, tekintve, hogy egészen kezdő és fiatal utas vagyok. Nagyértékű felfedező utamról egyébként sokkal kevesebb hiúsággal, mint Cook ur, a következőkben számolok be:

Előkészületek.

Február 9 én, a születésnapomon készülttem fel a nagy utra. Vittem magammal egy fehér sapkát, egy iránytűt, egy selyem sálát, egy aszuros harisnyát, egy összehajtható télikabátot és egy akadémiai helyesírási könyvet. Az iránytűt az uton a legnagyobb sajnálatomra nem tudtam használni, mert mindig északra mutatott. Mit csinállok én, egy déli sark utazó, egy északi iránytűvel? És elhajtottam az iránytűt. Ettől kezdve aztán úgy tudtam az utat, hogy megálltam és elmondtam a következő verset:

Elöttem van észak
Hátam megett dél
Jobb kéz felől kelet
Bal kéz felől nyugat.

És így mindig a hátam megé mentem. De ez nem vezetett célra, mert sokszor meg kellett fordulnom, hogy a hátam mögött mehessek. Egy helyben voltam. Borzasztó zavarban voltam. Végül egy fényes ideám támadt. Nekem mindig támad egy fényes ideám. *Háttal mentem folyton.* Cigarettrára gyujtottam és a Kol-Nidret fűtyöltem.

A reggeli sarkon.

Örült nélkülözések után végre eljutottam a reggeli sarkra. A hőmérő úgy esett, mint az eső. A selyem szálnak már az utolsó foszlányait ettem, amikor felkiáltottam:

— Ember!

És megjelent előttem egy fresszkimó (itt így hívják az eszkimót). Barátságos mozdulatokkal értésemre adta, hogy imádja az emberhúst. Mosolyogtam. Mit csináltam volna? Az ereimben rég megfagyott a vér. Az arczaim nem tudtak már rándulni a hidegtől. A délkimó elővette a kését, elvette tőlem a harisnyát és mint Európában a papirt vagdalják, amikor a késnek az élet próbálják, kezdte hasgatni a harisnyát. Fényes ideám támadt. Barátságos mozdulatokkal értésére adtam, hogy már kiskoromban is mindig kikaptam, ha nem emberhúst reggeliztem.

— Rendben — mondta a szemével és ki akart kanyarítani egy darabot belőlem.

— Ez püspök lehet — villant át ag, amon, hogy olyan előkelő mozdulatokkal dolgozik és gyakran leültem a földre.

Igy aztán nem szelt le semmit sem belőlem. — Gyorsan odaadtam neki azután az akadémia helyesírási tankönyvet, amit a bevezetés kivételével lenyelt. Kitűnő bará-

tom hirtelen elhalványodott, a földre esett, egész teste vonaglani kezdett és tiszta magyarsággal, elhaló hangon ezt hörögte:

— Csakugyan cé-zé!

— azután kilehelt — valami büdös pálinkaszagot. Majd egy kis habozás után talpra ugrott és bemutatkozott:

— Weisz Z. vagyok, déli sarki hordóhitelesítő hivatalnok. Ezelőtt Kossuth-utca sarki hordár. Tudja, az ember hozzászokik a sarkokhoz.

— Tudom — feleltem most már bátran a sarkomra állva. Előre tehát, előre! Menjünk a déli sarkra!

(Itt szünet következik az eddigi izgalmak kiheverésére és a legközelebbi: déli sarkra leírás kibírására.)

Lais.

Kraft Szilárdné kiszabadult

A tábla nem hagyta helyben a vizsgálati fogságot.

Az Erzsébet-utcai otthonban.

A nagy szenzációt keltett Csillag utcai dráma ügyében ma egy újabb, fölötte érdekes mozzanat állott be. Alig két hete, hogy Kraft Szilárdné az ügyészség megkeresésére a rendőrség le tartóztatta. A debreczeni törvényszék vádtaácsának határozata folytán Kraft Szilárdné vizsgálati fogságban maradt. Kraftné védőügyvédjének felfolyamodása folytán ma a debreczeni kir. ítélőtábla foglalkozott a vizsgálati fogságban tartás kérdésével s a debreczeni törvényszék vádtaácsának a vizsgálati fogságot helybenhagyó határozatát megsemmisítette s elrendelte Kraft Szilárdnének szabadlábra helyezését, aki ma déli fél egy órakor boldogan hagyta el a komor törvényszéki épületet, amelynek falai között több mint tíz napon át olyan keserves, átvirrasztott órákat töltött.

Kraft Szilárdné letartóztatása körülbelül két héttel ezelőtt történt. A vizsgálóbíró megkeresésére Szöts rendőrbiztos megjelent Kraftnének Erzsébet-utcai lakásán és letartóztatta az asszonyt. Még aznap kihallgatta a vizsgálóbíró Kraftné, majd később szembesítették a gyilkossal, Mitrásku Deme-terrel, aki olyan értelmű vallomást tett, hogy az egész merényletről az asszony is tudott s állítólag vele együtt eszelték ki a gyilkossági tervet.

Mindezek után a vizsgálóbíróság jónak látta Kraft Szilárdné vizsgálati fogságban tartani. Kraftné időközben megnevezte védőjét Polgár Dániel dr. debreczeni ügyvéd személyében, aki a vizsgálati fogságban tartás ellen felfolyamodással élt. Az egész ügy körülbelül egy héttel ezelőtt a debreczeni törvényszék vádtaácsa elé került, amely a vizsgálóbíróság által elrendelt vizsgálati fogságot helyben hagyta.

Polgár Dániel dr. felfolyamodása most a debreczeni kir. ítélőtábla elé került s a tanács ma foglalkozott a vizsgálati fogságban tartás kérdésével.

A tábla úgy határozott, hogy a törvényszék vádtaácsának a vizsgálati fog-

Uj! Uj! Uj! tveg és porcze- Glück József cég alatt Debreczen, Piacz-u 6
lán tizlet nyilt a nagytemplommal szemben.
Szigoruan szabott árak

ságot helyben hagyó határozatát megsemmisíti éppen a felfolyamodás indokainál fogva, amely azon alapszik, hogy:

Kraft Szilárdnének rendes foglalkozása és bejelentett lakása van.

Másodszor pedig, mert a letartóztatott Mitrásku Demeter vádlottnak a vizsgálóbíró előtt tett vallomásától nem tűnik ki olyan elegendő terhelő bizonyíték, amiért a vizsgálati fogság elrendelésének helye volna.

Mindezen indokoknál fogva elrendelte a tábla Kraft Szilárdné szabadon bocsátását.

Kovács dr. vizsgálóbíró ma délben tudatta Kraftnéval, hogy a tábla határozata folytán a vizsgálati fogsága megszűnik s haza mehet. Örömkönnyek között fogadta a szerencsétlen asszony ezt a hírt s fél egy sem volt még, amikor a törvényszéki épületet elhagyta s szinte futva tartott haza az Erzsébet-utcai házba, ahol két gyermeke síró örömmel fogadta a sokáig nélkülözött anyát

A büntügyi vizsgálat nagyon természetesen továbbra is folyik Kraft Szilárdné ellen.

A szabadkai gyilkosok.

Jánossy türelmetlenkedik.

Milyen lesz a főtárgyalás?

A Hevarda-ügy hónapok óta foglalkoztatja az egész ország közvéleményét és még ma is épp oly érdekességgel bír, mint a gyilkosság utáni napokban. Az igaz, hogy ez az ügy szinte kifogyhatatlanul szolgáltatja nap nap mellett az érdekes és jelentős eseményeket.

Jánossy Aladár tudvalevőleg nagyon nyugodtan viselkedik. Megadással türi a sorsát, de pár nap óta feltűnő változáson ment keresztül a gyilkos. Türelmetlenkedik, Almatlanul tölti éjszakáit, kedvetlenül a nappalt. Folyton panaszkodik a bizonytalanság miatt. Ma levelet intézett védőjéhez, akitől olvasni valót, lehetőség szerint Dostojevsky munkáit kéri. Azután elpanaszolja, hogy a nagy bizonytalanság rettenetesen gyötri. Kéri az ügyvédjét, kövessen el mindent, hogy ügye az októberi ciklusban az esküdtsték elé kerüljön, mert hat hónapi vizsgálati fogságot még csak elszenved, de újabb 4-5 hónapi bizonytalanságba talán belepusztulna.

Szabadkáról táviratozzák, hogy a vádhatóság és védelem kölcsönös jóindulata esetén az ügyet feltétlenül tárgyalni lehet a 4-5 hét múlva kezdődő ciklusban. Az, hogy Jánossy védője fölfolyamodott a táblához, nem lehet akadály, mert ha a tábla elrendeli a gyilkos elmeállapotának megvizsgálását, ami legalább két hetet vesz igénybe: még akkor is elkészülhet a bíróság az anyaggal a főtárgyalásig.

A szenzációs ügy főtárgyalása legfőképpen 4-5 napot fog igénybe venni. Legérdekesebbnek a második nap ígérkezik.

Az első napot betölti a vádirat ismeretése és a terheltek kihallgatása. Haverda Mariska, Vojtha, de sőt Klein Pál Lipót is nagyon röviden fogják a maguk mondókáját előadni. Annál hosszadalmasabb lesz Jánossy Aladár, aki már hónapok óta készül a főtárgyalásra. Előreláthatólag hosszú, talán félnapot is betöltő beszédet fog mondani a gyilkosság története címen.

Érdekes és főként izgalmas lesz a má-

sodik nap, amelyen szembesítik a terhelteket és folvonulnak a tanúk. A harmadik napon kezdődik a jogászellenfelek csatája. Az ügyész vádbeszéde és a négy védő beszéde. A negyedik napra marad az esküdtsekhez intézendő kérdések megszövegezése, a verdikt és az — ítélet.

Klein Pál Lipót védelmét tudvalevőleg dr. Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselő vállalta el. Vázsonyi most szabadkai helyettese utján az iránt érdeklődik, hogy mikor készül el a vádirat, mert akkor Szabadkára akar utazni.

Őszi muzsika.

*

Lassu, selymes muzsikával vég'elen esőszalak suhogtak alá még tegnap a debreceni háztetőkre. Szeliden és halkán jött el az ősz, éjjel tipegett be, csöndesen, vihar nélkül nyitott ajtót, szinte bocsánatot kérő arccal, hogy ilyen korán lábatlankodik. Valahol künn a kertek mentén sárga-piros lombok hajladoznak a város felé: „Ejnye, ejnye te rossz, te csunya, te semmiházi, hát már megint bucsuzkodni kell? A régi versek órái beköszöntöttek. A haldokló erdő és a bucsuzó nyár kedves kis romána néhány pillanatra még a vén kávéházi rókákat is megilleti. Az ősz pedig lassu, selymes zugással végtelen pókhálókat eregetett alá a szeptemberi felhők óriási, szürke fonókájából.

*

Valamikor, tavaly-é vagy száz esztendeje, ilyentáiban már szóltak a boszorkányos szüreti dudák. Hold sütött a szőlődombokra és ezüst uszálya alatt piros, tűzes fény gyult ki a hordók tetején. Milyen szépen tudtak szüretelni Mennyi bébe, derű, nyugalom és jókedv költözött a kertekbe. Mintha fehérszakállu óriások mászkáltak volna a tőkék közt kanyargó fekete utakon, nagy, nehéz lépések ütemei ismétlődtek az ösvényeken. Méltóságos mulatságok estek odakint a lugasokban, hajnal felé nyuló poharazások a Sestában.

Vedrestől fogyott a must és kánakkal mérték a muskotályit. Az ico nagyobb volt, a láрма kisebb. De hogy kényes, szeszélyes város, igazi puccos dáma ütött tanyát a szőlők közelében, a régi szüreti dáridók gyors, ideges nap-számos-munkává apadtak le. A kert, a külsőség a városhoz vágyik és a város mindent megront. Ugy bizony, a modern gazdálkodás tönkretette Pán nagyságos szépségű orgiáit, az utolsó pogány ünnepeket.

Szüret nélkül rohan a város a téli szezon színes izgalmaiba, tréfáit színházban és kávéházban fecserli el, virágait uton-utfélen szórja ki. Odakünn a szőlőkben legfeljebb Szent Dávid hegedül hosszú ezüst hurjain, az égi hárfá indák közé bogozott sugarain és első záporosü muzsikáját már megkezdte a hervadó falevelek közt. Huzzák-hegedüldülik egyesült művészettel a régi szép szüretnek halotti kantátéját.

*

De még újra kisütött a megosapant erejű nap. És ki fog sütni. A diákszobák ablakai alatt most pompáznak ki a legszebb őszirózsák. Ezek a szép, szo-

moru illatta'an fehér virágok a diákelet szeptemberi szomorúságából nőnek ki. Vakáció és szerelem végét jelenti az első őszi zápor. Már glédába sorakoztak a kis pajtások és glédába sorakoztak a latin igék. Tágas hüvös iskolafalak nyelik el a jövő emberkéit. Milyen szürke, milyen sivár ez az őszi magvetés. És mennyi bánattal pusztulnak ki a diákéletből a napsütéses nagy élet piciny csirái. Holnap már pereg a szó. Hja, illik tudni a conjugatiót! Az ősz pedig eközben kegyetlen nyugalommal tereli be fehér báránycsókát a légmentes falak közé. Szeptember sipja elfujja utolsó melódiáit és a legnagyobb hamelni bú-bajos aranyhaju tündérsapata mögött tompa dörgéssel csapódnak be az őszi börtönök vasajtói.

Színház és Művészet

A téli szezon bérletei. Zilahy Gyula szinigazgató vasárnap Debreczenben időzött, hogy a színház épületén és belső berendezésén a nyár folyamán eszközölt javításokat megtekintse és a szükséges pótlásokat intézkedjék. Az igazgató a jövő héten ismét hazajön és e hó 15-én megnyitja a téli szezonra szóló bérletek gyűjtését, amelyet személyesen eszközöl. A bérlet gyűjtés szeptember 25-ikén zárul.

Adler László műtárlata. Négy napja, hogy a Bika-szálló emeleti helyiségében megnyitotta Adler László a legválasztékosabb műzsléssel összehalmozott, kiválóan értékes képgyűjteményét s máris, amint az Debrecen közönségének műpártolását tekintve előrelátható volt, olyan eredmény mutatkozik, hogy Adler László vajmi kevés képet fog visszavinni Debrecenből. Pompás kis vásár alakul ki nap-nap után a gyűjteményes szobában. A nagyfokú érdeklődés a néző közönségnek egész láncolatát hozza magával s folyik az alku a képekre. Egyik-másik festményre egyszerre több vevő is akad s ebből aztán valóságos egymásra licitálás keletkezik. Adler László különben most távirati meghívást kapott Szolnokról és Mezőtúrról, hogy képeit ottan mutassa be s így nem lesz tanácstalan azoknak, akik a nagyművészek alkotásait megszerezni óhajtják, ha műtárlatot még idejekorán fölkeresik.

Csakis előfizetők kapják nagy képes naptárunkat. Új előfizetők is ingyen kapják.

HIREK

— **Lapunk legközelebbi száma a nyomdák szerdai (kisasszony napi) munkaszünete miatt pénteken hajnalban jelenik meg.**

— **Lukács László Budapesten.** Szombathelyről táviratozzák: Lukács László befejezte gaszteini nyári üdülését s ma Szombathelyre érkezett, ahonnan a jövő héten megy föl Budapestre.

— **Szombathelyi nagygyűlés az önálló bank mellett.** Szombathelyről táviratozzák: A vas megyei függetlenségi párt szeptember hó közepén szombathelyen nagygyűlést tart az önálló bank mellett, amelyen Batthyányi Tivadar gróf, Ebert Antal és Hock János képviselők fognak beszédet tartani.

— **Edvárd és Alfonz király találkozására.** A Tájéblatt közli, hogy Edvárd király és Alfonz spanyol király között találkozás lesz Spanyolország keleti partvidékén s e találkozás alkalmával a két uralkodó a marokkói kérdést fogja megvitatni.

— **A presbyterium ülése.** A debreczeni református egyház szeptember hó 8-án, szerdán délután 3 órakor az egyház tanács-termében presbyteri gyűlést tart, melynek tárgysorozatán többek között az alábbi fontosabb ügyek szerepelnek: Esperes körlevele a népiskolai tankötelesek mulasztásainak a hatóságokhoz kérelmelten szigorú pontossággal bejelentés tárgyában. Esperes körlevele a zsinati egyházi rendes tagságra szavazás és a szavazásnak szept. 10-ig beküldése tárgyában. Esperes körlevele arról, hogy az egyházmegyei közgyűlés szept. hó 21-én lesz. Esperes beleegyezése Nagy Julia és Láposi Erzsébet tanítónők választásához. Csűrös Béla gimn. rajztanár válasza a meghívóra. Kiss Albert vallásos tanár válasza a meghívóra. A paróchiális bizottság javaslata a Varga-utcai részen építendő templom helyének kijelölése tárgyában. Az elemi iskolákban az egyfolytában való tanítás. Iskolaszékeknek a tanítótestület 400—400 korona drágasági pótlék utalványozása iránti kérényve tárgyában hozott végzése.

— **Eljegyzés.** Adlerstein Mihály, a Kaufmann és Társa budapesti könyv- és papírkereskedő cég baltagja eljegyezte Herskovits Berta kisasszonyt, öz. Adler Ignácné nevelt, bájos leányát. (Minden külön értesítés helyett.)

— **A kereskedelmi és iparkamara ügyei.** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara kereskedelmi szakosztálya Falk Lajos alelnök elnöklése alatt tegnap délután tartotta közgyűlést előkészítő ülését. Sorra kerültek a közgyűlési tárgysorozat kereskedelmi értékű ügyei. A vasuton visszamaradó tárgyak árverése tárgyában az osztály véleménye szerint gondoskodni kell arról, hogy az árverések idejéről az érdekeltség kellőleg értesüljön és hogy azok hatósági közeg rendfentartó közreműködésével folytattassanak le. Több kereskedelmi érdekű szakkérdésben megállapította az osztály szakvéleményét. Egy bírósági megkeresésre kimondta, hogy a részvények eladásakor külön kikötés hiányában az előző évi szelvények a vevőt illetik, valamint a névre szóló részvények átírási költségei is a vevőt terhelik. A fakereskedelemben helyesnek vélte a szakosztály, hogy közszállításoknál az ől és kőb rendszerrel a sulyrendszerre történjék áttérés. A bírói ítéletek kölcsönös végrehajtása kérdésében a szakosztály egy külön szakértekezlet egybehívását tartotta szükségesnek, amely ez igen fontos kereskedelmi jogi kérdést a lehető leggondosabban megvitatassa.

— **A tiszai ág. ev. egyházkerület debreczeni közgyűlése.** Mint már jelentettük, a tiszai ágostai hitvallású evangélikus egyházkerület e hó 14—17. napjain Debreczenben tartja meg közgyűlést, amelynek napirendjét a következőkben állapították meg:

Szeptember 14-én, kedden este 9 óra 46 perckor a vendégek érkezése.

Szeptember 15-én, reggel 8 órakor istentisztelet, utána a kerületi számvevőszék ülése a földszinti iskolai teremben Meskó László dr. államtitkár és Bartholomaidesz László elnöklése alatt; ezzel párhuzamosan reggel 9 órakor Baldácsy-bizottsági ülés az emeleti iskolai teremben Zelenka Pál püspök és Szentiványi Árpád elnöklése alatt. Délután 11 órakor gyámintézeti bizottsági ülés Radványi István kir. tanácsos és Materny Lajos elnöklése alatt az egyház tanácsstermében. Délután 3 órakor gyámintézeti közgyűlés az emeleti iskolai teremben Radványi István és Materny Lajos elnöklése alatt. Délután 5 órakor gyámintézeti istentisztelet, melyen Harsányi István hernádvécsei lelkész prédikál. Délután 6 órakor kerületi értekezlet az emeleti iskolai teremben, este 7 és fél órakor ismerkedési estély a Royalban.

Szeptember 16-án, csütörtökön reggel

9 órakor istentisztelet, utána az emeleti iskolai tanteremben kerületi közgyűlés. Déli 1 órakor ebéd a „Bika” szállóban. Délután 3 órakor kirándulás a Pallagra külön vonaton.

Szeptember 17-én, pénteken reggel 8 órakor a közgyűlés folytatása.

— **Énektanítás Debreczenben.** A P. Nagy Zoltán igazgatása alatt álló zenekonzervatórium felállításával lehetővé tettett városunkban az énektanítás a férfiak részére is. Kerner József a híres zeneszerző és dirigens országsszerte ismert neve teljes garanciát nyújt arra nézve, hogy a sok körültekintést, tudást és tapasztalatot kívánó énektanítás magas színvonalul lesz. Felületes mestert a legszebb énekhangot is tönkre teszi, szakképzett tanár pedig a kis terjedelmű hangot is értékes hanganyaggá tudja fejleszteni. A rendkívül felkarolt intézetben a tanítás szeptember 8-án kezdődik, a beiratások azonban még folyamatban vannak az énektanítások kívül a hegedűtanítások is, melynek vezetője Láng Zsigmond okleveles művész, továbbá a zongoratanítások is, melyet az igazgatón kívül az orsz. királyi zeneakadémiának egyik volt büszkesége, Halász Margit okleveles tanár vezet. Az igazgató most a kamarazene és zenekar felállításán fáradozik, melyek pompás gyakorlóhelyet találnak az intézet hatalmas helyiségeiben. Beiratkozni 4 és 5 forintos havi tandíj mellett a hegedű ének és zongoratanításokra az iskola helyiségében (Piac u. 26 sz.) a hivatalos órák alatt lehet: d. e. 11—1, d. u. 5—6 óráig.

— **Halálozás.** A következő gyászjelentést kaptuk: A legmélyebb fájdalom lecsújtó érzetével tudatjuk felejtethetetlen jó férjem, szerető nagybácsi, sógor és jó rokon néhai Polgár Boross Márton volt városi és ref. egyházi bizottsági tagnak folyó hó 7-én reggeli 8 órakor, é. t. 73 ik, boldog házasságának 15 ik évében hosszas szenvedés után, váratlanul történt csendes elhunytát. Felejtethetetlen kedves halottunk földi részei folyó hó 9-én délután 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint Széchényi-utca 41-ik számú házunktól a Kistemplomban tartandó rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtiszességtétellel rokonainkat, ösmerőseinket, az elhunytak jóbarátait és a n. é. közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1909. szeptember hó 7. Idás és béke poraira! Bánatos neje: öz. polgár Boross Mártonné szül. Pongor Julianna. Valamint elhalt testvére gyermekei, közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó M. utóda: Dankó Béla temetkezési intézete rendezi.

— **A javithatatlan verekedő.** Vasárnap történt csak, hogy Szücs József vámospécsi huszonnégy éves legény, korcsmai mulatozás után, bosszúból egy doronggal úgy fejbe vágta Méhes Istvánt, hogy az rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett. A duhajkodó vámospécsi legénynek ez azonban nem volt elég, mert tegnap délután egy órakor újabb merényletet is követett el. Megvárta amíg az ivóból kijön Varga Gábor vámospécsi legény, akit egy késsel megszurkált, aztán pedig a fején öt helyen megsebesítette. A csendőrség megláncolva hozta ma a vérengző legényt a debreczeni kir. ügyészségi togházba.

— **Nagy erdőégés.** Aix en-Provence-ből jelentik: A meyreuili dombokon (Boucher du Rhône megye) erdőtüz tört ki, amely a nagy szélvészben gyorsan terjed és eddig 800 hektár területen pusztít. Meyreuil és Bastdon helységek veszélyben forognak. A veszedelmet alig lehet megfékezni, mint-hogy a katonaság jelenleg hadgyakorlaton jár.

— **Uj tűzhányó.** Londonból jelentik nekünk, hogy „Daily Telegraph” jelentése szerint Jáva szigetén négy nap óta a Smerasco nevű kialudt tűzhányó újból működésben van és sok helységet elpusztított. Ugyancsak nagy károkat okozott Desuce környékén a tengerár is, és mivel a két hely egymástól nincs messze, azt hiszik, hogy a tűzhányó kitörése földrengéssel volt összekötve.

— **Egy végzetes pofon.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A Király-utcai Bach-ruch-féle díszmű üzletben Goldtinger Miksa tanonc eltört valami tárgyat, amiért Löbl Béla segéd hatalmasan pofon ütötte. A tanonc erre így fenyegetődött:

— Sok pénzébe fog még magának kerülni ez a pofon!

Erre a segéd újra úgy megütötte a tanoncot, hogy az eszméletlenül esett össze. Később bevittek a kórházba, ahol az orvos konstataulta, hogy az ütés következtében a tanonc agyrázkódást szenvedett.

— **Uj tánciskola megnyitása.** Alföldy László okl. táncitanító új tánciskolát nyitott Szent Anna utca 22. szám alatt. Kényelmes modern, úgy, hogy a legmagasabb igényeknek is megfelel. Az őszi tanfolyamra a beiratkozások szeptember hó elsején kezdődnek Szent Anna-u. 22. szám alatt. Telefon.

— **Novotny J.** cégről beszél most mindenki, kinél árfelemelés nélkül csekély havi részletre kaphatók jég szekrények, pénzszekrények, gramfonok, gramfonlemezek, fényképező gépek, lát- és távcsövek, mindenemű fegyverek, mindenféle hangszerek. Helyi képviselő Schwartz Dániel, a városházával szemben. Kérjen árjegyzéket. Diszkrétív biztosítva.

— **Az általánosan ismert 6 koronás kemény kalapok Frank Testvéreknél csak 5 koronáért kapható.**

— **Családi dráma,** kínos házi jelenetek elejét veszi, ha lakásában a villamos csengő, villamos világítást Földvárival rendeztetni be Kossuth u. 1. Telefon 168.

— **Kugler Gerbeaud** cukorkák főraktára Kontsek Gézánál.

— **Fertőtelenített ócska tankönyveket** hozott forgalomba ez évben **Aczél Henrik** helybéli könyvkereskedő, aki az összes iskolákban előírt ócska tankönyveket a városi t. főorvos utasítása szerint fertőtlenítette, miáltal a tanulóknak egészsége megvédve a fertőző bacilusoktól. Ezen az egész országban páratlan és üdvös újítást ajánljuk a t. szülők és növendékek figyelmébe. Tankönyvek már most féláron kaphatók.

Csakis előfizetők kapják nagy képes naptárunkat. Uj előfizetők is ingyen kapják.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1909. szept. 7.

Készáru csendes.		
1909. októberi buza	13.43	13.44
májusi buza	—	—
1910. áprilisi buza	13.60	13.61
májusi rozs	—	—
1909. októberi rozs	9.46	9.47
1910. áprilisi rozs	9.78	9.79
1909. októberi zab	7.32	7.33
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	—	—
1910. májusi tengeri	7.09	7.10
1909. szeptemberi tengeri	7.62	7.63
augusztusi tengeri	—	—

Ingyen kapja minden előfizető a decemberben megjelenő 340 oldalra terjedő, Debreczen és Hajdúvármegye címétartalmazó „Debreczeni Független Ujság” Képes Naptárát.

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(104.) Irta: **Vértesi Arnold.**
— Veletek akarok együtt reggelizni, — mondá.

Együtt reggeliztek.

Pali folyvást hallgatott, csak egy izben, midőn pár percig csendesség állt be, szólalt meg.

— Délután talán egy kis kirándulást tehetnénk, Gyuri bácsi?

Csongrády csodálkozva nézett rá. Szórakozást és mulatságot keres a fiu? Hisz ez csaknem hihetetlen.

Fehér Armin is azon pillanatban oda fordult s gyanakodva fürkészte fiának arcvonásait, mintha valami esztől, valami ki-játszástól tartana. Nyugodtnak látszott a fiu arca egészen.

— Kirándulást? — szólott most vontatva Fehér Armin; — hová?

— A temetőbe, — viszonzá komoran fia. — Otthon megszoktam, hogy mindennap meglátogassam anyám sírját.

Fehér Armin Csongrády Gyurira tekintett. Csongrády lesütötte fejét és hallgatott.

Nem sokáig maradt itt a szobában Fehér Armin. Eltávózása előtt még egyszer fiához fordult.

— Tegnap este azt mondtad, rosszul vagy, Pali. Ha rosszul vagy még most is, talán jó volna orvost hívni?

A fiu elsápadt, de eltartarta száját, hogy észre ne vegyék rajta a változást.

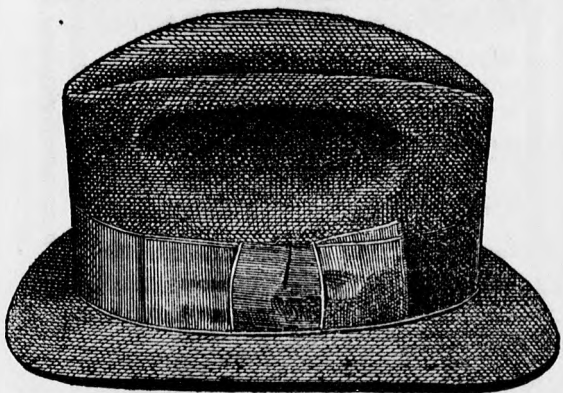
— Köszönöm, — felelt rá ujjai közt morogva; — nem vagyok már beteg, nincs már semmi bajom.

Valami tíz óra után tért vissza Fehér Armin egy orvos társaságában. Kibernetvél a kéz, fölkezdte, feketébe öltözött ur volt, kifogástalan fehér mellényvel s feszes fölálló gallérral, melz állát fölpecskelte s nyakát korlátok közzé szorítá.

Csak annyi volt benne a pedanteriából, a mennyi elkerülhetetlen szükséges egy orvosnak, hanem elkerülhetetlen szükségesnél jóval több volt a diplomáciából. Hamar megértette az embert, nem kellett egészen világosan beszélni, udvarias ember volt s mindenre használható. Nem hiába áll divatban. Diskret ember volt, a kire fontos titkokat lehetett bízni s a ki kisegített már egy vagy más zavarból elékelő hölgyeket és urakat.

(Folytatjuk.)

KALAP



különlegességek

4 koronától 10 kor.-ig

Lengyelnél

Placz-utca 43.

FIUK!

Csak

GERŐ-féle

ruhába járjatok iskolába, mert az a legtartósabb és legolcsóbb ruha

Placz-utca 41. sz.

Atanuló ifjuság figyelmébe!

legolcsóbban jótállás mellett



Legjobb szerkezetű megfizethető pontos órák

Löfkovits Arthur és Trsa
cégnél Placz-utca 38.

Az őszi idényre

megérkeztek a legújabb

angolszövet ujdonságok,

a melyet a

legolcsóbb árban

legelegánsabban készít

Moskovits József

férfi szabó, Placz-utca 46.

Eladó ház.

Széchenyi kert 8. szám 1129 □
51, becsértéke 8000 frt., 4400 frt.
teher van rajta, 4800 frt.-ért most
átadó, be van veteményezve is.

Fiók raktára nincs,
de a legnagyobb választékot

férfi-, fiu- és gyer-
mek-ruhákban ::

feltűnő olcsó szabott árban

Frank Rezső

debreczen legnagyobb ruhaárháza

az „Arany Bika” szálloda mellett
nyújthatja.



Ezen óriási vállalat saját műhelyeiben a legújabb divátu uri ruhákat készített a legjobb gyapju szöveteiből és a legkényesebb izléseket a legjobban ki-elégíti.

Óriási előnyös vételi feltűnő olcsó árban árusít.

Minden vevő mentve van bármily családostól, mert minden darabon szabott ár

kivan tüntetve. Meg nem felelő áruk bármikor becséréltetnek, avagy kívánatra a pénz visszaadatik.

Boros hordó

gyártás és raktár

minden nagyságban

„Margit”-fürdőtelep.

Ugyanott ajtósz hordók vannak raktáron 1200—1500 literesig.

Iroda: P terfő-utca 76.

Kádársegédok felvételnek.

VIGYÁZAT!

Megyek már egy pár czipőt veszek
Klein Ferenczné

u. v. Eifenbein Adolfnál
Simonffy-u. Bérház.

mert igazán mondhatom

sehol olyan jó és olcsó

czipőt nem kapni, mint nála.

Saját készítmény. Elnyűhetetlen.

Olcsóbb mint bárhol.

EGY OKOSFEJ

MINDENKOR HASZNÁLJA

DR. OETKER FÉLE SÜTŐPORT
VANILIACUKROT
PUDDINGPORT

A 12 FILLÉR

MILLIÓSZOROSAN ÉRVÉNYESÜLT. VÉNYEK DIJMENTESEN KAPHATÓK MINDEN DROGÉRIÁBAN, UGYMINT MINDEN JOBB PUSZER ÉS CSEMEGE ÜZLETBEN, VAGY KÖZVETLENÜL DR. OETKER A. KÉPVISELŐJÉNél PALLAS ÉS TÁRSA CZÉGNél. BUDAPEST, V. HOLD-UTCZA 9.

Eladási helyek Darvas Miksa, Főlegyházi János, Fritsch Károly, Kontsek Géza, Mayer Jenő, Parti Ferencz, Riekl József Zelmós és Váray József.

„Gyöngyvirág Crème“
az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, fehérre és üdévé teszi az arcot! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való krème nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tévely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárban,
DEBRECZEN.

Figyelem!

„80,000 pár czipő“
4 pár czipő csak 7.50 kor.

Fizetésnehézségek folytán több nagy gyár megbízott, egy nagyobb tömeg cipőnek jóval az előállítási áron aluli elfecsérlésével. Eladók ezek folytán mindenkinek; 2 pár férfi és 2 pár női tűzőscipőt bőr, barna vagy fekete, kapnival, jól szegescselt bértalppal, elegáns, legújabb divat. Nagyság szám szerint. Mind a négy pára ára csak 7.50. Szétküldés utánvétellel.

P. LUST, KRAKAU 120-H,
Kicsérélés készséggel, esetleg a pénzt vissza

Hajdusági bajuszpedrő

kifünteve a bécsi, párisi és londoni kiállításán arany éremmel és oklevéllel

Hajdusági Bajuszpedrő.

Miért legjobb különlegesség a bajusz növekedésére és a hajszálra, mely meg nem avasodó természetes növényi készítmény anyagokból készült.

Bartha Gyula és Mária.
Törvényesen védve.
1 doboz 30 fillér, postán csak 3 doboz káldetik 8 koronáért
20 fillér készletre utóvétellel.

Védjegy.
Egyedül készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerár
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. szám.
„Arany orszárv“ gyógyszerár
Telefon 404. Telefon 404.

Telefon 701.

Mindennemű felsőruhák festését, tisztítását, gallérok, kézelők mosás, vasalását a legszebben eszközözi

DEBRECZENBEN,
Arany János-utca 10. szám

Koncz József

gőzerőre egész újonnan berendezett kelmekestő és vegyészeti ruhatisztító intézete

Főlk üzlettek:
Batthány-utca 2. Vár-utca 3. sz.
a zenéde kisépülete udvarában.

Telefon 701.

Győrfi Testvérek
úri divat, kalap, keztyű, kötszer és orvosi műszertáru

Piacz-utca 30. szám.

Dréher sörcearnokkal szemben.

Gumi különlegességek.



Villamosvilágítást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását. évi jokban tartását egy helyben, mint vidéken a legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat.

Osillárok, ivilámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket.

•Millió háziasszonyak tisztítanak•

Globus

•Fémtisztítókivonatal•

mely a legjobb Fémtisztítószer a világon.

NEUMANN M. mindenütt vezet:

mert az ő legjobban ruhái a legszövege a tartósabb szabása a legkifogástalanabb, tehát a

legolcsóbb is

Cégem bárkit szívesen lát vételkötelezettség nélkül.

NEUMANN M. Cs. és kir. udvari ruha szállító:
DEBRECZEN, Piacz 51. Csanak ház.

Urak figyeljenek!

A legszebb és legdivatosabb

őszi és téli öltönyöket

a legelőnyösebb feltételek mellett készíti

Tóth József

férfi szabó. Vár-utca 2. szám.

Ha a megrendelő fáradni nem akar, kérem értesíteni és mintával elmegyek.

Önkéntes árverési hirdetmény.

A Debreczeni Siketnémák Gyámolító Egyesület tulajdonát képező s a debreczeni 5198 sz. tjkvbn A+4608/a hrsz. alatt irt 527 □ öllal kitüntetett, Hatvan-utcai kertben fekvő szőlő f. évi szeptember 12 én d. o. 10 órakor a siketnémák intézésében (C apó-u. 35) tartandó önkéntes árverésen 2200 kor, kikiáltási ár mellett fog eladatni, hova a venni szándékozók meghívának. Az árverés megkezdése előtt az árverezni szándékozók 110 korona bánatpénzt tartoznak letenni Egyéb feltételek a siketnémák intézésében a hivatalos órák alatt megvitatandó.

Villamos világítást,

a villamos csengők, házi telefonok berendezését és évi kezelését és minden e szakba vágó legkomplikáltabb munkát egy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszertően — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalat

Debreczen, Nagytarhik udvar

Minden irányba égő Wolfram-lámpák, ivilámpaszenek, osillárok, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kölcson ivilámpák havi 8 korona díjért.

Telefon 210. Telefon 210.

Az iskolaév kezdetére ajánlunk leány és fiú fehérneműeket, zsebkendők, harisnyák, paplan, matrac, ágy fehérneműk és flaneltakarókat
 nagy választékban, jutányos áron. **Donogán és Somossy**
 Debreczen, Ristemplombazár.

1241—1909. v. k. szám.

Arverési hirdetés.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 135/6. — 1909 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Magyar ált. takarékpénztár részv. társaság részére 315 kor. — fill. tőke, ennek 1908. évi május hó 25 napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 132 kor. 72 fill. perköltség erejéig 150 kor. törlesztett összeg betudásával 1909. évi január hó 29-én bíróság lefoglalt és 2226 koronára becsült házbitorok, írógép, egy tűzmentes szekrény és egy gyorsajtóból álló ingóságok **1909. évi szeptember hó 13-án délelőtt 9 órakor** kezdetet veendő és Csapó utcán, 9. sz. háznál s folytatólag Deak Ferencz utcán, 14. számú háznál megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsárolatul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi augusztus hó 23-án.

Török Péter bírói kiküldött.

KÖZPONTI DROGUERIA
 Telefon. DEBRECZEN. Telefon.
 Piac-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerint berendezett mentőszekrények, kötszerek, deszinficiálószer: Creolin, Carb. mindennemű állatgyógyászati cikkeik és műszerek. Sertés és marha tápperek és Fluidek nagy raktára, ugyanígy nagy választék mindenféle gummatárban, székéltetőben, valamint fényképezéshez szükséges vegyszerekben.

ÁGYNEDVESSÉGEK.
 Azonnali gyógyulás „Wach auf“ (ébredj) által, törv. védve Kor és nem tudatása mellett felvilágosítás ingyen
INSTITUT AESCULAP No. 473.
 REGENSBURG, Bajorország.

Legbiztosabb szépítőszert a
Fáy-féle Arc-Crém
 Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.
 Hatása csodás!
 Szépsít, fiatalít! Legkitűnőbb szer szepülő májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztálanságai ellen. Egy tégely 1 kor., hozzá való „Fáy“ szapan 1 korona.
 Kapható a készítő
Grósz Nagy Ferencz
 gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
 „Arany egyszarvu“ gyógyszer-tár.
 Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Izléses jeggyűrűk, szebbnél-szebb ékszerek, gyönyörű arany- és ezüstművek kitűnő zsebórák
 órlási választékban és legolcsóbban
Rose Dezső
 ékszerésznél kaphatók
Debrecen, Piac-u. 55. Hungária palota

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA
APTAMÁSI
LITHIUM-GYÓGYVIZ

zel gyomor:vese-hólyagés bélbántalmaknál oalamint asthma, bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Kapható **Kontsek Géza** fűszer és esemege kereskedésében Debreczen, Kossuth-ut cza.

A feltaláló leányai.

Impozáns nagyszerű hajzatot
 szereznünk és tartunk meg egész a vén korig minden nagyobb fáradtság nélkül, bajos manipulációk nélkül és lényegesebb költség nélkül, ha valódi célirányosan összeállított hajvizet használunk, a mely a fejbőrt erősíti és tisztán tartja és a mi legfontosabb ha a haj természetes zsirtartalmát rendezzük. Zsíros, olajos hajnak használjunk:

Uhlmann Peru Tannin vizet
 zsirtartalom nélkül (veres csomagolás) Száraz, kemény, törékeny hajnak:

Uhlmann Peru Tannin vizet
 zsirtartalommal (zöld csomagolás). Együttal eltávolítja a kellemetlen izadtságot és a haját szagossá, ingóvá, fényessé és puhává teszi. Nem támadja a haj színét, nem piszkol és nem csinál foltot. Tiszta és világos és finom parfümös, üvegje K. 2.50 és K. 5.—

Főraktár Ausztr. Magyarország részére:
Vertriebsgesellschaft Wien, I., Karlsplatz 3.

Kapható **Iósa és Ióna** gyógyszerkereskedésében, valamint minden gyógyszer-tárban és illatszerekkereskedésben

Minden vidéki keresse fel
Szépe Lajos
 Kossuth-utcai női-divatáru és fehérnemű üzletét

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szög 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyegyet csatolni.

Betöltendő.

Borbély segéd beléphet Rozgonyi József üzletébe Nyíregyházán havi 20-24 korona fizetés és teljes ellátással szept. 10-ig.

Vasasztorgályos, géplakatos és vasöntő tanoncok felvételnek Preizler Mór vasöntőde és gépyárában, Posta kert 31. a Falk kefégyár mellett.

Ügynökök és képviselők 10 korona napi keresettel minden városban kerestetnek. Küldje címét Jak. König cégnek, Wien. VII/S. Postamt 63.

Bankhivatalnok, ki a könyvelésben és levelezésben jártas, a délutáni órákra (5-8-ig) bármely irodai munkára ajánlkozik, Czim a kiadóban.

Egy bolti szolga 14-től 16 évig a Linoleum áruháza felvételre.

Biztos megélhetés. Szoboszlón, B.-Ujvárosban, Vámospercsen és Mikepercsen megbízható embereket keresünk. Czim a kiadóba.

Varrógépügynökök, pénzbeszedők óvadékkal azonnal felvételnek Gedő varrógépraktárában Piacz utca 56.

Gépirónó ki magyarul stenographálni is tud szerény igények mellett állásba menne. M. B. Késes u. 55.

Ügynökségi irodába gyakornok kerestetik. Czim a kiadóban.

Munkásleányok felvételnek a kiadóhivatalban.

Mosónő házhoz ajánlkozik. Háznál is elvállal mosást Vendég u. 38. sz.

Adás-vétel.

Friss érkezésű csemege szőlő legolcsóbb napi árban kapható. Darvas Miksa szőlő kivitel Telefon 294.

Novotny J. cégről beszél most mindenki, kinél árfelemelés nélkül csekély havi részletre kaphatók jégsezekrények, pénzzekrények, gramafonok, gramafonlemezek, fényképező gépek, lát- és távcsövek. mindennemű fegyverek, mindenféle hangszerek. Helyi képviselő Schvaroz Dániel, a városházáival szemben. Kérjen árjegyzéket Diszkrétú biztosítva.

Vendéglősök és szikvizgyárosok figyelmébe állandó szénészraktár. Darvas Miksa. Telefon 294.

Vigyázzon! Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz. Rósenberg Béni Bádógos-utca 4. szám.

Rumos hordó kisebb és nagyobb fajta eladó Varga utca 35.

Csemege szőlő naponta friss érkezésű kapható Glück, Peterfia utca 43. Ugyanott egy tanuló felvételre.

Pörkölt kávé különlegeségek, Bárkinek, bármely időszakban legkisebb mennyiségű kávé is megpergelek díjtalanul gázüzemű pergelőn Darvas Miksa kereskedése Telek-utca sarok.

Kiváló minőségű hódifarku és mindennemű tetőcserép bármely mennyiségben olcsó árban kapható József k. herceg utca 67 szám alatt.

CZIGARETTAZÓK!

mindig hűveléssel mentes:

Kip. nap 08 Riz 14
Tiszti 10 Parafus 14
Deliháb 12 Arany 20
Kulibri, különlegesség 16 k.

Kapható HARMATH'S szivarkahűveléssel különlegességek foraktárában Debrecen füvészkert u. 14

A kabal nagyvendéglő más vállalat miatt haszonbérbe kiadó, esetleg eladó. Értekezhetni ott vagy Klein Ferenc czégfestőnél Debrecen Piacz-utca 56.

Iskolás gyermekeknek. Tásák, könyvhordó szijak, tolltartók; torna ingek és sapkák legolcsóbban beszerezhetők Schwarz M L-nél Piacz 38.

Kalapos műhelyemben férfi és női kalapok javítását és átalakítását a legjobb kivitelben eszközölöm. Békés Lajos.

Fűszerüzlet, Budapesten legforgalmasabb munkas vidéken közvetlen iskola mellett, házbán 800 lakó lakik, napi bevétel 160 korona. Szép lakással, olcsó házbérral a tulajdonosa vagyont szerzett rajta ügynökök kizárva. Szax Lajos Budapest, VIII. József utca 70.

Wertheim pénzzekrény megvételre kerestetik.

Jókarban levő kopirprést veszek. Czim a kiadóhivatalban.

Új rendszerű női-férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkekben, női kabátok férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és canavaszokban, saját készítésű Cloth és Ciseamir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti áraknál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Saját termésű Boeckay-kerti bor hordószámra eladó. Értekezhetni Poroszlay Lászlónál Hunyady-utca 3.

Lakás.

Két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel November 1-re kiadó Szechenyi u. 27 sz. a Értekezhetni ugyanott az utcai lakásban

Kerestetik két egymásba nyíló hónapos szoba lehetőség a Piacz utcán. Czim a kiadóhivatalba adandó.

Különféle.

Kitűnő ellátás és gondos felügyelet mellett teljes elhatást kapnak 2-3 középiskolai tanuló. Czim József Kir Herceg u. 34.

Tekintélyes tanári családnál 1-2 középiskolai tanuló tanulásban való felügyelettel kitűnő elhatást kapnak. Czim a kiadóba.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Készen van megbízásokat, megfigyeléseket és nyomonkövetést elvállal, úgy magán, min családi ügyekben. Kramer József.

A középiskola alsóbb osztályába járó tanulókat teljes elhatásra és a tanulásban való felügyelettel elfogad intelligens izr. család Czim a kiadóhivatalban.

Üzlethelyiség

szép, tágas, élénk forgalmu helyen azonnal kiadó.

Hatvan-utca 13.



Stock-Cognac Medicinal
szavatolt valódi borpárlat
Camis és Stock
gőzpároló telepéből,
BARCOLA.
Egyedül Cognac-gőzfőző állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.
Kapható minden jobb üzletben.

Horváth János

gőzfűrészében

100 kg. vágott főlgy tűzifa
80 krért kapható.

ISKOLAS FIUK

és leányok részére olcsó, szabott árakon beszerezhetők.

Kész fehérneműk, ingek, lábravalók, harisnyák, zsebkendők Paplanok, matrácok, ágylepedő, illanellátó.

Fiuknak Brassói posztók, Leányoknak Intézeti sötétkék gyapjú Cheviot ruhaszövetek és hozzávalók

SZABÓ LAJOS FIAI cégnél

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1.

Alapított 1842-ik évben.

Új faüzlet!

Van szerencsénk a t. vevőközönség tudomására hozni, hogy a Vasutasok Gőzfűrésze vállalat r. t. (Debreceni pályaudvar)

gőzfűrészejét és fatelepét

kezelésükbe átvettük. A bérvágáson kívül foglalkozni fogunk mindennemű kemény tűzifának hasáb (6) és aprított alakban, valamint kőszén, kőszén és faszén eladásával.

Kívánatra az árut házhoz is szállítjuk (lomzárral ellátott szekereken úgy, hogy az áruk mennyiségéért a legmesszebbmenő felelősséget vállaljuk.

Helyi képviselőnkkel Grad Rozsó urat (Deák Ferenc-utca 10.) bíztuk meg, de megrendeléseket elfogadnak mindazon dohánytőzsdék és üzletek, a hol táblánk kilesznek függesztve, valamint telefon 784. utján

A t. közönség becses pártfogását kéri teljes tisztelettel

Leuchtmann Artur és Társai

Iskola hegedük

vonóval 4 frt.-tól kezdve kaphatók

Schmidt S.

hangszer raktárában

Piacz-utca 73.

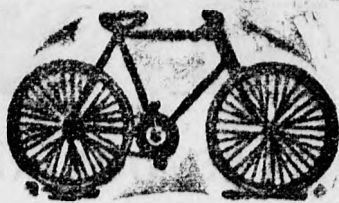
Tüzifa és Poroszköszén

legolcsóbb beszerzési helye

Hay Károly és fia

raktára.

Megrendelési iroda:

Széchenyi-utca 12. sz., a kir. tábla
átellenében.Raktár: a nagyvasut állomáson.
Telefon 276.Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen
és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felke-
resni, hol a hírneves**Puch és Viktoria kerékpárok**eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek
mellett kaphatók.Kerékpár alkatrészek egymint Gumik, acétilin lámpák, csengők, kürtök,
nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árcsökkentéssel kaphatók.Kerékpár javítás, Zománcozás és Níckelezés jótállás mellett elvállal-
tatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel**ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN,**

Piac-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémiák épületében.

Hol van a fogorvos?

Egyháztér 3. szám alatt

Molnár Testvérekgramafon és lemezujdonságok raktá-
raban, hol mindenkit megneveltet.Legújabb felvételek:
Göndör Aurél. Atyai
tanácsa, Marcsa lá-
nya esküvője.
Rózsa S. Lajos leg-
újabb magyar nő-tája: Nem tud senki semmit rólam.
Schlezák leghíresebb opera énekes, Környei Béla pesti opera
énekes legújabb felvételei. Bauman Károly összes kupléi.
Tessék meggyőződni.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz!

Az iskolai idényre ajánljuk nagy
raktárunkat olcsó árakon, u. m.;

Fiu fehér vasalt ingek — —	86 krtól
Leányka ingek sifonból — —	42 „
Fiu lábravalók pamut vászonból	38 „
Iskola ruhára delain mtr.	20 kr
„ „ mosó delain „	25 „
„ „ 120 cm szövetek	38 „
„ kötényre kretonok mtr.	19 „

zsebkendők 5 kr.-tól, gyermek reform
kötények, gyerm.harisnyák minden, nagy-
ság jó minőségű fekete ernyő 98 kr.
Sajátkészítésű vatás paplanok 2.20 f.
asztalneműek, törülközők, ágyszerítők nagy
választékban. Rövid árak, női fűzők
minden magasság 110 kr.-tól.**Molnár V. J. és Társa fiókja**

Czégtulajdonos: Molnár Lukács.

Kossuth és Batthány-u. sarok a szin-
házzal szemben.**SZALMA**helyett alomzási célokra rendkívül al-
kalmos kitűnő felszívó képességű az
Ecsedi lápon termelt**Alom-Tőzeget**

waggonrakományos tételekben

jutányos áron ajánl
Holländer Adolf és Fia

Debrecen, Piac-utca 28.

Iskola öltönyök

valamint férfi öltönyök a legolcsóbban

Grünfeld Adolf és TársánálDEBRECZEN, kistemplom mellett, sarok bolt
kaphatók.**THAISZ ARTHUR**

papírnemű áruháza

(előbb Pongrácz Géza) PIACZ-UTCZA 7,

Az összes iskolákban előírt iskolai tanszerek
füzetek, rajztömbök, körzők vonalzó

a legolcsóbb árakban beszerezhetők.

Az üzlet megnagyobbítása alkalmából felhívom a tisztelt vevő-
közönséget kirakataim megtekintésére.**Prelovsky András**elsőrangú katonai és polgári szabó üzlete bel és külföldi szövetek
— valamint hadi felszerelési cikkek nagy választéku raktára —
Debreczen, Kossuth-utca 4. sz.Elvállal a legújabb szabású és a legnagyobb igényeket is kielé-
gítő katonai, vasuti és sport egyenruhákat, polgári öltönyöket,
valamint magyar, diez- és viselő ruhákat papi reverendákat,
palástokat és fővegeket a legjutányosabb árak mellett készítek.Ugy tényleges, mint tartalékos tisztek és
egyéves önkénteseka legegészségesebben szabályszerint kiváló olcsó árban felszereltetnek Az anyag
jó minőségért valamint előírás szerinti elkészítéséért felelősséget vállalok.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szívesen szolgállok.

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” háziszappana.

K E Z T Y Ü K

Glace, svéd és szarvas bőrből óriási választékban. **Nadrágtartók** minden kivitelben 1 koronától feljebb. **Sérvkötők** és minden-
::: nemű kötszerek a legolcsóbb árban :::

Schön Sándor keztyű, kötszer és orvosi műszertárában **Debreczen, Piacz-utca 12.**

Üzlet áthelyezés.

BUDAPESTI KORONA ÁRUHÁZ

diszmu-, játék-, porcelán- és üvegáruházát

Piacz-utca 19-ik szám alá

a **BIKA** kávéház mellé

helyezte át.

Iskolatáska vászonból vagy lakkból 20 kr.

Telefon 63

Telefon 632.

UJDONSÁGOK

női felöltők, Costümök, Princesruhák és Blousokban

Halmágyi Sámuelnél

Debreczen, Piacz-utca 47, a főpostával szemben.

De

Egy óra.
Negyedév

Ma
védnöksé
szust, m
mentek f
kellene v
mény f
mindenk
érdekéb
kibukotta
retein be
humanitá

Alig
irányuló
vése, an
értésre t
ronász.
ezen a
sig foko
egyszerű

Me
ártalmas
tt. Lám
óság. I
arról, h
börtönl
rabokat
gyermek
történi
akkor e

A
I
Sze
óra harm
végig. E
előtt me
lan gyer
megszóla

virágzan
kétszer
azok szí

Eb
ságban e
kergettél
fától a
egy más
az uton

Ön
ugy, hog
férfi az
kezdett
Mi

*) C
érdekes k
Irma gróf
udvarhöl
benne a k
nek legér
királyné t

2